

Trots en betrokkenheid met een eigen munt

Kun je mensen verleiden om zich om hun omgeving te bekommeren door hen te belonen?
Gewoon, met harde pecunia?

Ja, zegt Rob van Hilten vol overtuiging. De oprichter van Qoin, een maatschappelijke onderneming die zich inzet voor duurzame economische ontwikkeling, is er zeker van dat Overijssel op alle fronten baat heeft bij de invoering van een eigen munt. Hij kent voorbeelden te over van steden en regio's die daar garen bij spinnen.

Het principe is simpel, zo wordt duidelijk tijdens de drukbezochte workshop van Van Hilten. Een economie is zo groot als het aantal euro's dat erin rondgaat plus het aantal keren dat die euro's erin rondgaan. Schaalvergroting – vaak mondialisering – is debet aan de uitholling van regionale economieën. Immers: wie zijn euro's uitgeeft bij 's lands grootste supermarkt of modeketen, draagt niet bij aan de Overijsselse economie.

Om dat proces te doorbreken, roep je een lokale of regionale munt in het leven, bijvoorbeeld via het programma SamenDoen van Qoin. In Tholen en Bergen op Zoom werkt het al, Almelo begint binnenkort ook.

Met zo'n munt kunnen consumenten regionale bedrijven betalen en kunnen regionale bedrijven onderling zakendoen. Met een koers van één op één blijft het voor diezelfde bedrijven gemakkelijk om nationaal of internationaal producten en diensten in te kopen. In de Londense wijk Brixton is het op deze manier gelukt om micro-bedrijfjes in leven te houden die ten onder dreigden te gaan aan de concurrentie van grote ondernemingen, aldus Van Hilten.

Er zijn meer varianten denkbaar. Ook overheden en instellingen kunnen meedoen. Sterker nog: graag zelfs. Hun deelname maakt het bijvoorbeeld mogelijk om inwoners te belonen voor goed gedrag. Een burger die begint met afval scheiden, een vrijwilliger die extra uren maakt. Ook een optie: bijzondere bijstand uitbetalen in de eigen munt, zodat dit geld wordt besteed in de lokale of regionale economie.

Of je roept een systeem in het leven waarbij burgers onderling kunnen handelen in diensten. Zoals in Wales, waar mensen *time credits* verdienen door het trappenhuis van hun flat te vegen of door bijles te geven. Met die *credits* kunnen ze zelf weer diensten inkopen bij andere burgers. Op deze manier raken ze meer betrokken bij hun woning en hun wijk. Met de belastingdienst is afgesproken dat deze informele economie is toegestaan zolang mensen per jaar niet meer *time credits* verdienen dan het equivalent van 1500 Britse ponden.

Natuurlijk blijven de nationale en mondiale economie dominant, erkent Van Hilten. Dat is nu eenmaal de werkelijkheid van 2017. Maar een eigen munt kan ervoor zorgen dat geld langer in de regio blijft voordat het verdwijnt in dat grotere circuit. 'Het wordt lucratief zodra er drie- tot vierhonderd bedrijven en instanties meedoen.'

Een eigen munt kan bovendien de betrokkenheid bij stad en regio doen opbloeien. Zoals in het Engelse Bristol, waar de lokale bank als spin in het web functioneert. De stad draagt de *Bristol Pound* inmiddels een warm hart toe. De trotse leus luidt: *our city, our money*.